

СТО КЪСЧЕТА ОТ МОЯ ПЯСЪЧНИК

Лаура Фернандес

Буенос Айрес, 2007

Превод от испански

Нева Мичева

Персонажи:

ТОМАС, или озадаченото момче (Електричаря)

СИЛВИО, или момчето, склонно да се примирява (Отровителя)

РОКЕ, или момчето, което не си знае силата (Тласкача)

АНТОНИО, или чевръстото момче (Удушвача)

КАРЛОС, или момчето, загубило ума и дума (Ножаря)

I

Бунище от американски филм, но не задължително в Щатите. В дъното – светлините на автомобил. Камари от боклуци, изпарения, нощ. Може да се чува и откъслечен вой на куче, нищо чудно някой гладен помяр да се рови из отпадъците. Така или иначе, не се вижда. Най-много да се чува. Вятър обаче не се чува. Защото буницата са най-впечатляващи, ако човек си ги представи в някоя неподвижна знойна нощ, от която му се повдига. При все това миризмата не е нетърпима, така че сцената няма нужда от свеж ветрец.

Приближава се един млад човек. На гръб носи нещо, увито в одеяло. Това е труп. На жена. Жена му. Грижовно я полага върху планината смет.

АНТОНИО: Сама се сещаш, че с лудите пари, дето потроших по сватбата, последното, което съм искал, е някой ден да ми посинееш в ръцете. Сама се сещаш, че не съм ти повтарял колко си красива, за да взема накрая и да те обезобразя. Сама се сещаш, че ти готвех вкусно и хранително, за да останеш с мен завинаги. Жизнена. Хубава. Хайде де, прекрасно знаеш, че не ми е в стила да душа хора. *Ти знаеш* и това е достатъчно. И през ум не ми минава да седна сега да разправам, че да не беше мъртва, ти първа би потвърдила, че не съм такъв човек. Да беше жива, дори не бих те помолил да се застъпиш за мен и да кажеш на всеослушание, че не съм способен да те убия. Много добре знаеш, че не бях. И знаеш каква ужасна отговорност носиш ти самата.

Появява се Карлос, с друго тяло в същото положение. Ридае. Забелязват се взаимно.

КАРЛОС (*След кратък размисъл.*): Как...?

АНТОНИО (*И той след кратък размисъл.*): Ръцете – на шията. Стисват, без да искаш. И започват да нареждат: „Открихме своето предназначение. Ето какво ни е липсвало. Ето го смисълът на нашето...“

КАРЛОС (*Прекъсва го.*): Не бе, не. Как така се засякохме? Това място уж е възможно най-затътеното, нали така? Пък и не са чак толкова много убийствата от страст в един и същи ден, в един и същи град, при които труповете да попаднат на едно и също сметище в един и същи момент. (*Гледа недоверчиво. Сепва се. Неговата жена пада върху планината отпадъци. Натъжава се от това, както впрочем и от почти всичко останало.*) Виж, ако трябва да съм честен, всичката тая кръв изобщо не ми хареса. То все едно нарочно така е замислено, да ти кажа. Не шурва изведнъж. Ти, значи, забиваш ножа първия път и си викаш: „Виж ти, нищо особено.“ Защото няма и помен от кръв. Бързо, окуражен от откритието си, вадиш острието и пак го забиваш. И отново – нищо. Удряш отново. И не знам дали защото вече е минало достатъчно време, или си нанесъл достатъчен брой рани, но кръвта изневиделица изригва цялата. Ха! И тогава човек осъзнава значението на дума като „безвъзвратно“.

От известно време фигурата на Томас се спотайва в дъното на сцената. Той е в същата житейска ситуация като другите двама. Също неотдавна е убил жена си. И е довякъл тялото ѝ, увито в одеяло.

ТОМАС (*Комуто, докато разказва своята история, ще коства огромно усилие да се откъсне от товара си.*): „Безвъзвратно“. Ебаси. По целия път насам си блъскам главата и не мога да се сетя за тъпата дума. „Безвъзвратно“, разбираш ли. Деба финото изразно

средство. Деба, деба, деба. (*Пауза.*) Деба. Знаех си аз, че има точна дума за излизането ѝ от ваната. Слушах душа. Тя пееше. Нещо на френски. Френският винаги ми се е струвал страхотен език. Ласкав такъв... Нали всички казват, че каквото и да обясняваш на френски, дори примерно правилата на „Не се сърди, човече“, пак звучи възвишено, разбираш ли, любовно някак си. Ами аз явно съм един дол дренки с другите, защото и на мен така ми се струваше през цялото време. Тя пееше на френски. Под душа. Знаех, че водата ще спре по някое време. Че тя ще си вземе хавлията. И ще си изсуши краката. Дълги крака. Бършеше ги бавно. Сякаш я наблюдават. А никой не я наблюдаваше. Тоест да, аз я гледах, само че тя не знаеше. Веднъж ми казаха: „Сигурно знае, но се прави на разсеяна.“ Представа си нямам – истината е, че никога не съм се издавал. Тя обаче се бършеше, все едно я гледам. Много красиви крака. Ако съдията ме попита дали е било предумишлено, ще трябва да призная, че беше. Не че съм се готвил от много отдавна, ще му кажа. Но тя се къпа поне половин час. Един вид – разполагах с половин час за размисъл. Обаче не размислих. Слушах душа. През цялото време. И френската песен. Изведнъж вика да съм ѝ занесъл не знам какъв си крем. За краката. Понеже бях ходил до супер. Винаги аз ходех да пазарувам. И почти цялата покупка – за нея. Да речем: брашно, чай, риба тон, тоалетна хартия и двеста грама кашкавал. Останалото – огромен списък с козметика. Бурканчета с помадки, мазила, капсулки. Естествено, не ѝ занесох крема, защото ако бях влязъл в банята, щях да умра аз. А моята смърт въобще не влизаше в плановете. Целта по начало си беше нейната. Смърт. Какво да ви лъжа на дребно, при положение че това е истината. Тя спря душа. Изсуши си краката. Стъпи на мокрите плочки. А в контакта имаше кабел, който, разбира се, не беше свързан с никакъв апарат. И разбира се, я удари ток. Убих я с електричество. След това видях голям зор, докато я извадя, защото ме беше страх да вляза и да...

Появява се Роке. Влаци грубо мъртвата си жена и от време на време я подритва.

РОКЕ: Нещо не е както трябва, приятел.

КАРЛОС: Ами да, изведнъж се озовахме всички тука, барабар с покойниците...

РОКЕ: Да бе, нали? Друго имах предвид обаче. Странно, че не е обърнала внимание на кабела: стърчи си там от щепсела, а на другия му край – нищо включено...

ТОМАС: Гледаше си краката. Като се къпе, си гледа само краката...

РОКЕ (*Продължава нервно.*): А може просто да е искала да умре. Защото в моя случай, драги, съпротива до дупка. Но аз в защитата си ще кажа, че тя лично пожела апартамент на седемнайсетия етаж. Аз ѝ виках: „По-ниските етажи са по-евтини...“ „По-евтини са – виках, – ако са по-надолу.“ Полза никаква. Като се опъна, не, та не – колкото по-високо било жилището, толкова по-малко прах влизал. Да, ама в крайна сметка повечето пъти прахосмуквах аз. То всъщност само аз прахосмуквах, тя не пипваше. Ръсеше талк по целия паркет. А аз благоговеех пред следите ѝ от талк. Напомнях ми за нейното присъствие, разбираш ли? Дори веднъж се наведох и ѝ целунах отпечатъка. Тя после се разсърди, че ми били бели устните. Да ти кажа, вече не се сещам какво ѝ отговорих тогава. Обаче отлично помня какво ѝ казах, когато я бутнах. „Изпроси ли си го, кучко!“, ѝ казах. Нахвърли ми се с обиди, като картеница. Хич не беше лесно. Първо се вкопчи в рамката на прозореца. Едвам успях да я изтласкам навън. Поборичкахме се още малко и висна от перваза. Разпищя се да съм я спасял. Ти да видиш! Че нали аз я бутнах бе?! От какъв зор ще я спасявам?! „По каква причина? – извиках. – По каква логика молиш да те спася, безумна жено?“ И поривът ми беше... „Безвъзвратен“, ли казахте преди

малко? Точно такъв беше. Неумолим. Запалих цигара, съвсем хладнокръвно. И пръст по пръст започнах да я горя, докато не се пусна. Не ѝ се умираше. Голяма работа е това, инстинктът за самосъхранение...

Влиза Силвио. Мъкне дебела жена в голямо одеяло. Останалите момчета го гледат в очакване на някакво представяне, но той се бави. Огъва се под бремето на вързоп. След още някой и друг миг мълчание, цялата групичка поема като един към него и с възгласи „Ей сега!“ и „Момент!“ му помагат да свали товара си.

СИЛВИО (*Някак свенливо.*): Ами отрових я. И то не с някоя отрова, която да не се усеща. Не. Беше от онези, дето ти разкъсват карантиите от болка. Така поне ме увериха, че действа. Защото аз сериозно проучих въпроса. Важното беше да боли. Смъртта да е незабавна, за да няма възможност за телефонни обаждания или викове за помощ, но в същото време да не настъпи толкова скоро, че тя да не пострада истински. Заклевам се, че бих целувал устата ѝ. Бих погълнал същата отрова, за да умра и аз. Но си помислих: „Ами ако накрая се съвземе и съм умрял аз? Тя няма да се самоубие заради мен.“ Всъщност не се отрових заедно с нея главно защото тя беше единствената, която заслужаваше да загине. Понеже в нашата връзка аз бях единственият, който обичаше.

Момчетата кимат съчувствено, потупват го по рамото. Оглеждат се да видят няма ли още някой да се присъедини към тях. Излягат се един по един. Проснати на различни места из бунцичето, съзерцават звездите, пушат и с думи и жестове си спомнят за покойниците.

КАРЛОС: (*През сълзи отправя думите си първо към своята мъртва, докато я разполага по-„удобно“; след това – към момчетата.*) „Прощавай!“, ѝ казах един ден, защото ме гризеше съмнението, че лошото ѝ настроение може би се дължи на мен. Замълча. После отговори: „Довечера в десет в някой бар. Който и да е. Ако се засечем, сърцето ми е твое.“ „В Буенос Айрес ли?“, попитах. „Област Буенос Айрес“, отвърна. Представяш ли си отчаянието ми?! Никога не съм претендирал тя да е моя собственост. Не съм ламтял за чак толкова. На мене щеше да ми е достатъчна по някоя дребна проява на привързаност от време на време. Но тя си беше такава: или всичко, или нищо. Цял ден си блъсках главата. Изброих наум всички възможни барове. Един по един. Записах си черно на бяло разни идеи, спомени, предположения. Разпитах приятелките ѝ, които една след друга тактично ми намекнаха, че понякога ставам истински идиот. Все едно. Ти се смееш, но аз отгатнах мястото, от първи опит. В десет без десет бях във Виля дел Парке. Може и да е било случайност. Никога преди не бях ходил там. Тя също, както си призна по-късно. Няма значение. Видях я да влиза. Разплаках се от щастливото съвпадение. Отворих обятия... протегнах радушно ръце... с желание така да я притисна към себе си, че да остане без дъх и да припадне в прегръдката ми... Но тя хич не се зарадва. Потупа ме по рамото. Каза да не съм се излагал, че всъщност била отишла в тоя бар, убедена, че аз няма да намеря дори оня, дето си била намислила отначало. „То не е ли почти същото?“, попитах аз притеснен.

СИЛВИО: Ами да, не е ли?

КАРЛОС: Отвърна с въпрос, мошеничката. „Защо си се заинатил да те обичам?“, вика. Не ѝ отговорих. Не защото не знаех какво да кажа, да не помислиш. Тя беше толкова красива...

СИЛВИО: А, така ли?

АНТОНИО: Един ден сподели, че ме обичала. В началото. Любовта ѝ траяла първите няколко седмици. После ме разлюбила. Останалото ни време заедно го убила в опити да възкреси чувствата си. От един момент нататък всичко станало въпрос на самонавиване. Но да, искала да ме заобича, както преди. Разбира се, това беше и моето най-горещо желание. Само дете не съм сигурен тя тези неща защо ги каза всъщност – дали защото действително ме е обичала, или просто за да ми подхвърли някаква надежда. Не знам и дали, ако е второто, с тази надежда е искала да ме успокои, или обратно, да доведе до крайност трагичната ми обсебеност. Каква мръсница, а?

СИЛВИО: Не, недей така. аз например смятам да ѝ остана вечно верен. Твърдо съм решил. За да види, където и да се намира, че не съм я убил, за да се отърва от нея и да си развържа ръцете. Сто и трийсет кило беше станала. Разправяше, че дебелее от безпокойството, което ден след ден предизвиквам у нея с присъствието си. „Понякога сънувам, че никога не сме се срещали... И се събуждам толкова щастлива... А после те виждам намъкнат в леглото ми да ме зяпаш съчувствено“, така ми казваше. „Напусни ме! – крещеше. – Моля те бе, напусни ме!,,

АНТОНИО: Да де, ама тя не те е пушила.

СИЛВИО: Казваше, че без мен щяла да се чувства толкова щастлива, че да отслабне и да се разхубави, и дори да си завърши средното образование. Само дете още не знаела как да се радва на живота. А аз ѝ виках: „Да, ама като видиш месце със сланинка, ти светват очичките от радост.“ „Не мога да те понасям, като се заяждаш“, повтаряше с ненавист... (Пауза.) Но това не беше заяждане. (Крещи.) Не беше!

ТОМАС: Зависи. Ако ти си купувал сланинката, точно като заяждане си звучи.

СИЛВИО: Сериозно?

РОКЕ: Един ден си тръгна. Без предупреждение. Взела си три тениски и едни дънки и дим да я няма. Но аз се досетих, че няма скоро да я видя. Гардероба ѝ аз го подреждах, по цветове. Много ясно, че веднага ще забележа, ако нещо липсва. Така и стана, забелязах. Три тениски, чифт дънки и два броя бикини, плюс тези на нея. Щяла година не се прибра. Накрая една сутрин се появи. С рокля. В гардероба не липсваше нито една от нейните. Огорчението от това, че си е купила нещо без мое участие, продължи точно толкова, колкото ми беше нужно да осъзная, че се е върнала. Каза с нежност, която и досега не мога да забравя, защото никога преди не я бях долавял у нея: „Видя ли, глупчо, че човек невинаги се отдалечава, за да си иде? Понякога просто си взема засилка, за да дотича обратно при теб.,,

ТОМАС: То май не върви да питаш за какво ѝ е едногодишна засилка...

СИЛВИО: Ами не, защо.

ТОМАС: Истината е, че имах и други варианти. Но нуждата от противодействие е неустойима: човек вечно се стреми натам, където му е най-трудно. По пътя, по който ще срещне най-много пречки. Добре, хайде да не са „пречки“, а „предизвикателства“. Проблемът е все този. Както с глада или самотата. Работата е във времето, времето им дава сила. Защото няколко часа глад... са даже добре дошли. Лошото започва на третия ден без храна. Проблемът със самотата пък е от втория пореден уикенд нататък.

Първият е добре дошъл. Вторият е ужасен. На третия човек изпада в самоунищожителни мисли. Не самотата съсипва. Не гладът. А времето. Затова се говори за тиранията на времето. Защото именно то наранява. То причинява всички гадости.

КАРЛОС: Можех да я предупредя някак, не е като да не можех. Но каква беше гаранцията, че няма да си отмъсти? Тя беше адски избухлива! Постоянно ми навираше в очите похожденията си. Среднощни телефонни обаждания. Подаръци с неясен произход. Уикенди в хотели, за които нейната заплата по никой начин не би ѝ стигнала. Да, естествено, че можех да я предупредя, да намекна. Но по закона за действието и противодействието това се и очакваше – каквото пося, такова пожъна.

СИЛВИО: Е, да.

ТОМАС: А веднъж ми вика: „Ех, да не беше такъв... какъвто си. Може би, моооже би тогава щях малко от малко да те обикна.,,

КАРЛОС (*Хлипна.*): Поне е имала добро желание, нали? Виж го откъм хубавата му страна. Де да мислеше и моята като твоята. (*Пауза.*) Щеше да ми е драго да съм я познавал.

Миг на нерешителност. След това момчетата – обзети от едва овладяно въодушевление, заради което се прекъсват взаимно – започват да си показват останките от своите съпруги.

РОКЕ: Сега е цялата натрапена, но преди краката ѝ бяха нормални. Тоест стъпалата ѝ си гледаха напред, както нашите.

СИЛВИО: Ами не беше никак слабичка, това е. Но си личи, че има толкова натрупана енергия, че косата ѝ тепърва ще порасне до петите.

ТОМАС: Забеляза ли, че моята сякаш я гледа с почуда? Невероятна работа. Защото приживе пълнотата я отвращаваше. Нея всичко я отвращаваше де – шишковците, работниците на строежа, детските учителки, островърхите покриви, думата „теракота“. Но пък може това озадачено изражение да ѝ е от токовия удар, знам ли. (*Към своята покойница.*) Изненада ли се, мило?

КАРЛОС: Зараства, а?

ТОМАС: Не.

КАРЛОС (*С нотка на отчаяние в гласа.*): Напротив, напротив. Зараства. Зараства! Вижда се. Ето, това тука е нова тъкан.

РОКЕ: Нищо подобно, човече. Подал се е някакъв орган, мен ако питаш.

АНТОНИО: Тя беше по-... по-... (*Сочи собственото си лице.*) Не беше такава синя. Такава лилава... зелена... не знам и аз. Според вас каква е на цвят?

ТОМАС: Индиго бе, пич. Това е цвят индиго.

АНТОНИО: Индиго ли?! Индиго?! Нима? Ами добре, хубаво тогава. (*Пауза.*) Значи вече можем да изберем някого от нас за виновник, нали? (*Пауза.*) Защото, щом всички в

определен момент сме се оженили... Щом в определен момент всички сме убили съпругите си, щом сме ги пренесли по един и същи начин... Щом обсъждаме заедно тука най-интимните подробности за всяка от тях... щом сме съгласни, че това е „индиго“... Един да се нагърби с молбата за прошка към всички семейства и със задачата да зарови всички трупове, но да не казва къде. Друг да поеме угризенията на съвестта, мъчителните кошмари, главоболията и нощните привидения. Третият да лежи в затвора завинаги и да се ангажира с петте доживотни присъди, правните консултации и разходите по делото. Четвъртият да работи до края на дните си, за да издържа овдовелите при това масово убийство. (*Пропита с меланхолия пауза.*) А последният от нас ще натоварим с дълга да ги обича всичките. Горчиво и вечно, без никаква възможност – очевидно защо – да види любовта си споделена.

Светлините угасват.

II

Боклукът започва да се подрежда, от него ще израстне постройка. Около портативния телевизор на Томас, скупчени един в друг, момчетата обсъждат края на детски филм, от онези с беззащитните главни героини, дето телевизионните канали ги програмираат за събота и неделя. Всичко силно наподобява спор на запалняковци на отбори от Б-групата.

АНТонио: ...е тя нали вика, че изгубила представа за времето? Абе на кого ги раздуват тези бе? Нали уж хем бедно, хем сираче по майка, хем без образование, доколкото разбрах. Как пък ще рискува да удари дванайсет и той да я види така, без нейната такова... празнична премяна? Гъбаркат се с нас, казвам ви... абсурд е да не внимава повече и да не вземе предпазни мерки...

КАРЛОС: Да бе, и как ще се юрне ей така, като някаква истеричка, без да обясни какво...

СИЛВИО: Ами да, разбира се. Ако я види човек просто да хуква... без видима причина...

АНТонио: Идеята май беше, че тя се притеснява той да не я познае. То понякога наистина е по-добре да изчезнеш, преди нещата да са лъснали в цялата си яснота, не мислите ли?

КАРЛОС: Или да направиш нещо ужасно.

ТОМАС: Тя просто можеше чистосърдечно да си признае.

РОКЕ: „Гледай сега, драги принце, каляската е тиква, конят е плъх, а ако нещо не те кефи – ходи се гръмни..“

ТОМАС: Не, понеже след това – хубаво, той се радва, че случайно я е намерил, че ширината и дължината на стъпалото пасват, крачето покорно се вдига към възглавничката от...

СИЛВИО: Плюш.

ТОМАС: В цвят бордо. Дотук добре. Но как така щастливата изненада от съпадението ще надделее над унижителното чувство, че са го измамили? Той можеше да ѝ каже: „Ти си била на бала, сега разбирам. Но по ми харесваше искрена..“

СИЛВИО: Логично.

РОКЕ: Да бе – и на това да се гради връзка. На една откровена лъжа. Че как ще свърши, щом така започва?

КАРЛОС: Аз пък я предпочитам тая лъжливата, честно да ви кажа. Лъжата поне изисква някаква степен на стратегическо мислене, ако щете даже – наченки на актьорска дарба. Като започнеш с лъжа, после цял живот трябва да си в състояние да я поддържаш. Докато си жив, никога не бива да забравяш мъничкия фалшив детайл, който си сглупил да подметнеш по някое време. А това, ако не друго, предполага смелост. Въображение. И изобретателност – да си способен да се върнеш по стъпките си, ако нещо ти се изплъзне от контрол. На мене друга ми се вижда крайно неправдоподобна – тая с целувката.

ТОМАС: Да бе! Каква кифла! Налигавил я някакъв и тя – хоп, той е мъжът на живота ми! То така става... Може за минута-две да ти завърти главата, ама...

СИЛВИО: И как толкова време не ѝ се доходи до тоалетната бе? Я до тоалетната, я да се погледне в огледалото, я да излезе и пак да нагрize някоя ябълка, да постреля с лък или там каквото е било на мода по нейно време?

РОКЕ: Всичко щеше да е по-убедително, отколкото да седне в леглото, след като сто ли, колко ли години се е търкаляла в него, и да изгърси, че някакъв случаен минувач, разбираш ли, е голямата ѝ любов.

АНТОНИО: Ти да видиш обаче как се прецака тоя хапльо, дето я събуди...

КАРЛОС: Ами да, поредният нещастник, дето си вгълпява, че щом тя е толкова убедена, че той ѝ е върнал живота, никога не би си позволила да направи или да каже нещо, което ще го изкара...

АНТОНИО: Шаран.

ТОМАС: Да не говорим, че тя няма никаква база за сравнение.

СИЛВИО: Абе не е като съвсем да няма.

АНТОНИО: Е, с какво може да го сравни? С проспаните години.

РОКЕ: И минувачът ѝ се е видял за предпочитане.

АНТОНИО: За предпочитане, да. Ще ми се на мен да ми се беше случила някой път такава гранична ситуация.

РОКЕ (*Лекичко, заговорнически потупва Силвио по бузата, но говори на Антонио.*): Сам-самичък. Ха! Сам-самичък вървах един ден и чувствах, че ще полудея. Извиках на първия срещнат: „Човече, щастлив ли си?“ Извиках разстроен, с изскочили жили и

червено лице: „Щастлив ли си?“ И осъзнах, че желанието ми всъщност е да го изплаша, да помисли, че ще му посегна. Да извади някой пистолет и да ме просне на място с една хубава дупка в челото, без да ми даде време дори да отскоча, та да не попадне куршумът точно там, точно там, по средата на мозъка ми, който не спира да мели на собствен ход какъв съм нещастник. Да, ама не. Нищо подобно. „Щастлив ли си?“, крещя аз. А той се усмихва майчински: „Понякога. Само понякога, душко..“

АНТОНИО: Да! Беше на един ъгъл, имаше цветя. Нощта – топла. Уличните светлини – прекрасни, бяло-жълтеникави. Аз бях това! Едва минутка по-късно. Минутка, след като бях спрял пред една витрина. Не устоях на желанието да се огледам. А и трябваше да си вържа обувките. Възползвах се от случая и се наведох пред витрината. Точно там, в краката ми, спеше някакъв тип, незнайно защо сякаш сгърчен от студ. Казах си: „Де и мен да ме мъчеше времето, вместо тази адска болка в душата...“

КАРЛОС: Минах оттам същата нощ, няма съмнение. Натъжих се. И се замислих за тъгата, защото така, както се бяхте разположили в същия момент, ти и клошарят в краката ти образувахте обърнато наопаки главно „Г“. Продължих да вървя. Почувствах, че това е знак. Че нещо ми казва: „Забрави тъгата, продължи напред...“

ТОМАС: Разминахме се две преки по-нататък. Надали са били повече от две – скоро след това и аз минах покрай витрината. Чух те, че тихичко си повтаряш думите за тъгата. Зарекох се, макар и да не си ме молил за това, никога да не издавам, че си страдал. Защото веждите ти... веждите ти ми разкриха как необятна е твойта печал.

СИЛВИО: Имах подобно усещане тази нощ. През деня минах през поне пет различни душевни състояния. Тъкмо свиквах с едното и – бам! – ме връхлиташе следващото, и отново трябваше да се осъзнавам, и да проумявам защо сега съм такъв, а не предишният... Излязох да походя. Същата тая мека нощ. След четири пресечки ме налегна ново душевно състояние. Не можех да направя половин крачка повече. Легнах и се покрих с няколко стари вестника, които се търкаляха наблизко. Не, не ми беше студено – нощта наистина беше уютна. Покрих се, защото се изплаших, че ще ми изхвъркне сърцето, така ми се разскача в гърдите. И тогава видях връзките на обувките. Не можах да го направя овреме, но да знаеш, че страшно ми се прищя да ти кажа колко си хубав.

Светлините угасват.

III

В пространството, вече поразтребено откъм излишни елементи, започват ясно да се различават основите на сграда. Момчетата спят едно върху друго, нагъчкани като котило кученца. Сепват се и се събуждат. Дръпват се в различни посоки и сядат. След момент на неудобство, започват да играят на въпроси и отговори за футбол: „Кога „Неапол“ купи Марадона?“. После се развличат с народна топка, акробатични пирамиди, разправяне на вицове. Смеховете, независимо от качеството на разказваните анекдоти, постепенно започват да утихват. Момчетата минават към поверително шушукане на ухо. Силвио се доближава прекалено любвеобилно до Антонио. Карлос, в порив на ревност, ги разделя.

КАРЛОС: Че какво му е сложното? Защо да не те помоля да ми подържиш пакета на тротоара под проливния дъжд и режещия вятър? Защо да не кажа, че ей сега се връщам,

за да поемеш за малко ти тежестта, без да обяснявам какво има вътре, и защо, без да ти казвам точно къде отивам, да не ти внуша, че е на едно място, да не завия зад ъгъла и да не се отправя към съвсем друго? Какво ме възпира да направя всичко това, щом през цялото време висиш там с протегнати към мене ръчици, ей така, и ме молиш да ти поверя кутията, и с тези твои противно прехласнати очи ми казваш, че ще я държиш колкото се налага, че и повече? (*Крещи.*) С какво съм по-читав от другите, че да не се възползвам от слабостта ти бе, идиот?!

Всички започват да се налагат ожесточено.

АНТОНИО (*Надава отчаян вик.*): Искам да се върне!

Внезапно спират. Почиват си за малко.

ТОМАС: Не, разбира се, че няма.

РОКЕ: Много ясно. А и всички смятаме, че така е най-добре. Защо да си причиняваме това, а?

СИЛВИО: Страхотен си. (*Целува Роке по бузата.*) Не, страхотен си, да знаеш. Коства ми нечовешко усилие да взема решение. Но ето, взех го – покорство без притворство.

КАРЛОС: Щях да си пусна косата много дълга, за да се покатериш по нея дотам, където толкова те чаках. Но ми хрумна, че по този начин ще повлияя на бъдещето. Ще произведа една прогноза от онези, дето сами се осъществяват...

АНТОНИО: Хрумна ми, че по този начин всъщност ще отложи идването ти...

ТОМАС: „Ама че глупост!“, си рекох тогава. Я да намисля нещо по-практично...

РОКЕ: ...примерно да те чакам с торта.

СИЛВИО (*С известна тъга.*): Извинявай, но не мога да не взимам присърце нещата...

РОКЕ: ...а те ми докарват сърцебиене и този нездрав цвят на лицето...

АНТОНИО: ...заради който, знам си аз, вече не те привличам както в началото.

ТОМАС: Но аз не мога да не се разстройвам... И не мога да имам милост към тебе. Да спра да те виня за онова, което така и не посмях да сторя...

СИЛВИО: Ти толкова си си заслужил обвиненията...

КАРЛОС: ...че няма никога да спра, боклук такъв. (*Зашлевява Роке. Роке фрасва в отговор Антонио. Отново всички се сбиват.*)

АНТОНИО: Стига!

РОКЕ: Извинете, извинете. Просто без нея не ме бива.

АНТОНИО: На нас ни се стори чудесен.

СИЛВИО: Зарежи тези работи. Екстра си беше.

КАРЛОС: Да можехме, щяхме да седим и да те гледаме цял живот.

ТОМАС: Че и по-дълго, пич, много по-дълго...

КАРЛОС: Защото ако не ни беше харесал, просто нямаше да си тук. Не си тук по необходимост. Необходимост няма. Това е любов.

Светлините угасват.

IV

Постройката постепенно добива стабилен вид на дом. Момчетата работят усилено в ритъма на песен, която си тананикат – приличат на джуджетата на Снежанка. По някое време Силвио изчезва. След малко се връща, кален от глава до пети. Всички спират да си отдъхнат.

АНТОНИО: Умря.

СИЛВИО: Моля те, спри. Толкова боли.

КАРЛОС: Какво да се прави. Сега просто трябва да мине време. Човек се съвзема, макар да знае, че нищо вече няма да е същото.

ТОМАС: Всичко ще е по-безславно. Нещата ще потънат в глупашка очевидност.

РОКЕ: На мене вече ми се е случвало. Ужасен период. Но накрая човек се спогажда с мъкката си.

АНТОНИО: И то дотолкова, че на пръв поглед тя даже му отива...

СИЛВИО: ...изглеждат създадени един за друг...

КАРЛОС: ...сякаш всичко останало е било лъжа и измама...

ТОМАС: ...и досегашният свят на тоя нещастник не му се е полагал...

РОКЕ: ...бил е нещо като проба гратис...

СИЛВИО: Минавал съм през това. Свиква се.

КАРЛОС: Но дали е правилно? Не е възможно нито да се откажеш от собствеността си над тъгата, нито да спреш да се надяваш тя да се превърне в нещо друго.

ТОМАС: Като воденичен камък е. Камък, който така тежи, че от постоянното му бремене сърцето изтръпва.

РОКЕ: И много, ама много рядко, ако намериш подходящата поза, натискът сякаш едва доловимо отслабва...

КАРЛОС: И си казваш: „Еех, да можеше цял живот да е така...“ На мене точно това ми се случи.

ТОМАС: Е, то е така, като си тъжен, нали? Неизбежно осъзнаваш онова, което никога не е трябвало да ти принадлежи.

РОКЕ: И ако нещо в тебе ти пошепне, че трябва да преустановиш този фарс...

АНТОНИО: ...че всичко е било идеално, но не твое...

СИЛВИО: ...ако се наложи да стигнеш до крайности, само и само да не продължиш да подхранваш измислицата...

КАРЛОС: ...която отгоре на всичкото не ти приляга...

ТОМАС: ...не можеш да се самообвиняваш за направеното...

РОКЕ: ...ако си го направил в името на истината...

АНТОНИО: ...в името на това, да си честен към самия себе си...

ТОМАС: Значи не бива да се упрекваш. Имало е да става. Понякога нещата са обречени да станат. Такива са, каквито са. Неизбежни, безвъзвратни. „Безвъзвратен“, май се каза вече, а? Аз също съм минавал през подобни болезнени моменти. Но те отшумяват. Отварят пробойни в съществуването. Но отшумяват.

Светлините угасват.

V

Домът на бунцието е вече готов. Момчетата са в блажен покой. Песента, която следва, я запява един от тях. Останалите се включват към музиката и текста един по един, безсрамно щастливи от изумителното съвпадение.

ВСИЧКИ: Дадох ти всичко, затова
да давам вече нищо нямам.
Но да бе мой аз бих ти дал
часа, когато полудяла
при срещата си с утринта
нощта не ще да се предава.

Бих бил аз гладното ти пладне
– защото всичко дадох вече, –
хляб дъхав или мляко хладно
или пък плод – не е ли странно? –
цял на устата ти обречен,
ненацелувана от мен.

Опиянен от заник-слънце
– защото всичко дадох вече, –
бих станал роб на радостта ти
и бих изпълнил всяко зрънце
от всеки блян от теб изречен,
преди да се е спуснал мрак.

Както луната в небесата
бих бил в съня ти, мила моя,
пазителят, дето сърцато
громи безсънните тревоги,
сразява упреците в бой
и не разчита на награда.

Песента се повтаря до завършване на сцената. Със същата мелодия момчетата изговарят репликите си, докато си поделят пространствата в построената на сцената къща и ги разкрасяват с дребни вещи, така че да заприличат на истински, обитавани жилища.

КАРЛОС: Следващият път, преди да ми кажеш, че животът е хубав, си помисли два пъти.

АНТОНИО: И ако дори след това продължаваш така да мислиш, върви си.

ТОМАС: Животът не е хубав, знаеш ли?

РОКЕ: Ако беше хубав, мислиш ли, че щях да съм с тебе?

СИЛВИО: А? Ако животът не беше толкова гаден понякога и толкова щедър друг път, мислиш ли, че щеше да ми притрябва да го допълвам с твоето присъствие и донякъде дори да ти го посвещавам?

КАРЛОС: Не, аз не съм жертва на тези недомислици.

АНТОНИО: Животът не е хубав, затова го дели с теб.

ТОМАС: Ако можех да го люлея в скута си, докато заспи, не бих държал на коленете си тебе, с това отпуснато, студено тяло. Ако можех да говоря с живота...

РОКЕ: ...нямаше да те слушам дори две секунди и да скучая до безумие от изводите ти за моето значение в твоя живот.

СИЛВИО: Ако животът беше хубав, нямаше да ти правя престорени комплименти за смешния грим, с който се клепаеш в събота и неделя. Нито да ти казвам, че те обичам...

КАРЛОС: ...толкова често.

АНТОНИО: Казвам ти го, защото от време на време все пак трябва да се казва по нещо приятно. А и като ти го кажа, се наклепваш с още повече грим и ме оставяш на мира...

ТОМАС: ...поне за времето, което ти трябва, за да се наклепаш. Излизаш от спалнята и тъкмо отварям уста да те предупредя, че колкото и да се мъчиш, все на нищо не приличаш, ти с въодушевление заговаряш как според теб съм те допълвал. И за миг...

РОКЕ: ...ме караш да забравя, че животът не е хубав. Само че има огромна разлика между това, да забравя, че не е...

СИЛВИО: ...и това, да чуя от намацотената ти с червило уста, че е.

КАРЛОС: Да трябва да отделям безценно време, за да вниквам в гласа ти, толкова...

АНТОНИО: ...креслив...

ТОМАС: ...вбесяващ...

РОКЕ: Не...

СИЛВИО: Не ми го казвай. Помисли си...

КАРЛОС: Два пъти.

АНТОНИО: И ако въпреки това решиш...

ТОМАС: ...да го кажеш, направи го...

РОКЕ: ...но затвори вратата от другата страна. Защото това ще е последното, което смятам да чуя от тебе.

СИЛВИО: Курво. Кучко.

Всичко завършва красиво подредено. Светлината бавно угасва до пълна тъмнина.

Моето предложение (желание) е стъклената вазичка върху масата да бъде последният видим предмет. А цветето в нея, разбира се, да е червено.

Край.

Лаура Фернандес е родена в Буенос Айрес през 1976 г., по образование е радио- и театрална режисьорка.

Основната част от творческата ѝ история е от 2000 г. насам. Освен като автор на пиеси, Фернандес е известна и със сценариите си за документални филми за телевизията и киното. Участвала е в ред работилници по драматургия, включително към Роял Корт Тиътър в Лондон; има ред награди за текстовете си (една от първите – през 2004 г. – за *Онова кълбестото върху новата джаджа* от Аржентинския национален институт за театър).

Сред театралните ѝ творби, част от които е режисирала лично, са *Япония*, *Влак*, *Януари*, *Има една, на която всички се усмихваме*, *Сто късчета от моя пясъчник*.

През 2008 г. *Сто късчета от моя пясъчник* е поставена за първи път (спектакълът получава наградата на публиката на Международния фестивал на университетския театър в Блуменау, Бразилия) и е публикувана в *Драматургии*, сборник със седем пиеси от седем жени драматурзи на издателство „Ентропия“.

Отношението си към онова, с което се занимава, Фернандес заявява в интервю по следния начин: „Всяко друго литературно писане, което не е драматургично, от един момент нататък взе да ми се струва жалко. Осъзнах, че искам да направя нещо, което да бъде галено и насилвано от други... Трябва да приемеш, че всички са собственици на един спектакъл, че взирането да се установи кой му е по автор, е безплодно... Всяко нещо е било и ще бъде в ръцете и в умовете на други, преди и след нас самите. Това е типично за театралния свят и за света на изкуството изобщо....“

По отношение на заглавието *Сто късчета*... коментарът на авторката е: „Представих си нещо съвсем глупаво и детинско, нещо, свързано с инфантилния егоизъм на петимата персонажи. То беше като образ: пред молбата на някого да му остъпят място за игра на пясъчника, първият заел го отброява сто пясъчинки и ги връчва като максимален израз на щедростта си. Така или иначе, и досега не знам точно защо кръстих пиесата по този начин и от самото начало се съмнявам в ефикасността на заглавието ѝ. Заглавията са моят кошмар! А като се сетя за *Сговор на глупци* (на Джон Кенеди Тул) или *Ще убием всички грозници* (на Борис Виан) и ми се доплаква...“.

Що се отнася до енигматичната трета сцена: „...намерението ѝ е да произведе бърз и хаотичен контрапункт между женски и мъжки гласове. В нея, преди траура и окончателното намиране на равновесие, мъжете преживяват своего рода шизофрения на двата обитаващи ги пола. Може би най-добре е да си ги представите като обсебени от женски гласове, но не и без съпротива, без борба да изтръгнат демона от себе си. Това ги захвърля в противоположната крайност: насилието. Първото сбиване сякаш не успява да постигне резултат и половете в тях отново се объркват... Втората караница ги отрезвява донякъде – когато Роке казва: „...без нея не ме бива“, има предвид нещо като „Добре, опитах се да съм тя, но ми е много трудно да се правя на нея без нея....“